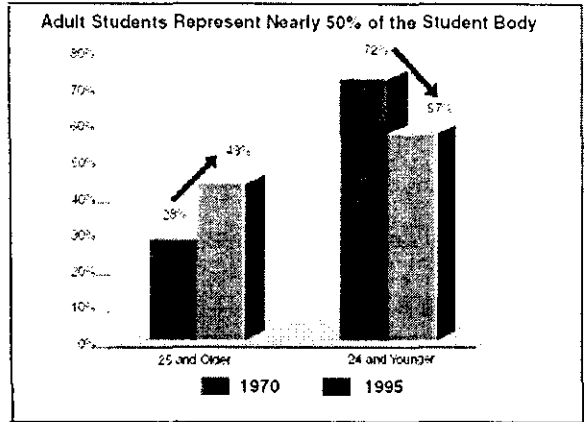

ĐỔI MỚI ĐÀO TẠO NHỜ CÔNG NGHỆ ELEARNING

Th.S: PHAN THANH TOÀN
Khoa SPKT Trường ĐHSP Hà Nội

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nền kinh tế thế giới đang bước vào giai đoạn kinh tế tri thức. Đặc điểm của nền kinh tế này là dịch vụ sẽ là khu vực thu hút được nhiều lao động tham gia nhất và là những lao động có tri thức cao. Do đó việc nâng cao hiệu quả chất lượng giáo dục, đào tạo sẽ là nhân tố sống còn quyết định sự tồn tại và phát triển của mỗi quốc gia, công ty, gia đình, và cá nhân. E-learning chính là một giải pháp hữu hiệu giải quyết vấn đề này. Việc học tập không chỉ bó gọn trong việc học phổ thông, học đại học mà là học suốt đời. Tức là đối tượng học tập sẽ bao gồm cả người lớn. Hãy quan sát biểu đồ bên.

Năm 1995, số người lớn tham gia học tập tại Mỹ đã chiếm hơn 50% tổng số sinh viên tham gia học tập.

Trong xã hội hiện đại việc phân hóa giàu, nghèo ngày càng trở nên rõ ràng hơn, một số bộ phận trong xã hội có đủ kinh tế để có thể theo học tại các trường học nổi tiếng và tất nhiên sau đó họ sẽ chiếm được các vị trí công việc tốt hơn trong xã hội với bằng cấp họ đạt được. Trong khi đó một phần lớn những người có kinh tế nghèo (trung bình) sẽ rất khó có cơ hội tham gia học tập trong các môi trường tốt. Sự xuất hiện công nghệ e-learning đã làm mất đi khoảng cách địa lý và thời gian. Do đó người học có thể tham gia các khóa học một cách thuận tiện hơn và giảm được các chi phí khác mà sẽ là rất tốn kém nếu thực hiện theo phương pháp học tập trung truyền thống. Do vậy e-learning đã phần nào tạo ra môi trường học tập tốt cho mọi đối tượng trong xã hội.

Với sự phát triển của khoa học tâm sinh lý khi nghiên cứu về bộ não con người sẽ tìm ra được chính xác ưu điểm và nhược điểm của từng người. Từ đó, với sự hỗ trợ của các phần mềm thông minh, có tính tương tác cao sẽ đưa ra cách giảng dạy phù hợp với từng người. Đây là cơ hội tuyệt vời để người bị coi là “cá biệt” theo cách đào tạo truyền thống bắt kịp với các người bình thường khác.

Đối với các công ty, sự đào tạo nhân viên các kỹ năng mới sẽ quyết định chất lượng sản phẩm và các dịch vụ mà họ cung cấp. Những công ty có doanh thu tăng đều đồng nghĩa với việc tăng đầu tư vào việc đào tạo. Một vấn đề đặt ra với các công ty là làm sao tạo ra các nội dung huấn luyện nhanh nên họ rất cần các công cụ tạo nội dung dễ dàng, nhanh và không đòi hỏi kiến thức về IT quá nhiều.

II. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

1. E-learning

E-learning là công nghệ đào tạo điện tử, dựa trên các sản phẩm công nghệ thông tin,

truyền thông cho phép thực hiện các khóa đào tạo trực tuyến, phân phối các hoạt động, quá trình, sự kiện đào tạo và học tập thông qua các phương tiện điện tử như Internet, intranet, extranet, CD-ROM, video tape, DVD, TV, các thiết bị cá nhân,...

2. Tầm quan trọng của e-learning

Giáo dục điện tử trở nên quan trọng vì đây chính là chất xúc tác đang làm thay đổi toàn bộ mô hình học tập trong thế kỷ này – cho học sinh, sinh viên, viên chức và cho nhiều loại đối tượng tiềm năng khác như bác sĩ, y tá và giáo viên- thực tế là cho bất cứ ai mong muốn được học tập dù dưới hình thức chính quy hay không chính quy. Dưới đây là một số lý do khiến tôi cho rằng Giáo dục điện tử là một cuộc cách mạng trong học tập. Giáo dục điện tử giúp bạn không còn phải đi những quãng đường dài để theo học một của học dạng truyền thống; bạn hoàn toàn có thể học tập bất cứ khi nào bạn muốn, ban ngày hay ban đêm, tại bất cứ đâu- tại nhà, tại công sở, tại thư viện nội bộ. Với rất nhiều sinh viên, nó đã mở ra một thế giới học tập mới, dễ dàng và linh hoạt hơn, mà trước đó họ không hy vọng tới, có thể do không phù hợp, hay vì lớp học cách nơi họ sống đến nửa vòng trái đất. Theo một nghĩa khác, Giáo dục điện tử đã xóa nhòa các ranh giới địa lí, mang giáo dục đến với mọi người chứ không phải là mọi người đến với giáo dục. Ví dụ nếu bạn muốn tham dự một bài giảng tại Đại học Gresham tại Luân Đôn, bạn chẳng cần phải đến đó, đơn giản chỉ cần theo dõi trực tiếp qua internet hay nếu không có thời gian bạn có thể theo dõi lại bản ghi hình khi bạn muốn.

Giáo dục điện tử khiến cho việc học tập dạng thụ động như trước đây được giảm bớt. Học viên không cần phải tập trung trong các lớp học với kiểu học “*đọc và ghi*” thông thường, giúp cho việc học tập trở nên rất chủ động. Điều cốt yếu là tập trung vào sự tương tác, “*học đi đôi với hành*”. Ví dụ bạn đang theo học một khóa học về kiến trúc Hà Nội cổ bạn có thể được quan sát chi tiết thông qua các tranh ảnh thực tế hoặc các đoạn phim về kiến trúc Hà Nội cổ.

Giáo dục điện tử giúp việc học tập trở nên thú vị hơn, hấp dẫn hơn và thuyết phục hơn. Các môn học khó hoặc nhàm chán có thể trở nên dễ dàng hơn, thú vị hơn với Giáo dục điện tử. Ví dụ khi đang theo học hiện tượng đoàn mạch bạn có thể sử dụng ngay các thiết bị trong phòng thực hành ảo để kiểm tra hiện tượng đó.

Học tập là một hoạt động xã hội, và Giáo dục điện tử có thể giúp chúng ta thu được những kết quả chắc chắn và lâu dài, không chỉ thông qua nội dung mà đồng thời bằng cả cộng đồng mạng trực tuyến. Tại đây, học viên được khuyến khích giao tiếp, cộng tác và chia sẻ kiến thức. Theo cách này, Giáo dục điện tử có thể hỗ trợ “*học tập thông qua nhận xét và thảo luận*” nhờ các công cụ như chat room, forum...

3. Các lợi ích của elearning

Công nghệ e-learning là một xu thế tất yếu của thế kỷ này, nó đem lại các lợi ích to lớn không những cho ngành giáo dục đào tạo, mà còn đem lại lợi ích cho tất cả mọi đối tượng trong xã hội.

Cho các doanh nghiệp, tổ chức sử dụng e-learning: e-learning đem lại các lợi ích làm tăng doanh thu, tăng tốc độ và tính mềm dẻo, nâng cao hiệu quả làm việc, giảm thời gian nghỉ việc và đào tạo.

Với các tổ chức đào tạo: Giảm chi phí đào tạo, giúp đào tạo các học viên cá biệt, là cho đào tạo trên lớp học sống động hơn.

Với học viên: Đối với các học viên, e-learning cung cấp một phương pháp hiệu quả và thuận tiện để học kỹ năng và kiến thức. Có thể liệt kê một số lợi ích như sau:

- Thời gian đào tạo ngắn hơn: e-learning được thiết kế hợp lý có kèm theo multimedia tăng hiệu quả học tập rất nhiều
- Tiết kiệm thời gian hơn: Với e-learning, học viên chỉ đăng nhập vào và học. Họ không phải lái xe tới sân bay, dành nhiều giờ đi máy bay, thuê xe ô tô, đặt phòng trong khách sạn...
- Học viên kiểm soát quá trình học: Học viên có thể tự điều chỉnh quá trình học tập tùy thuộc niềm đam mê, sức khỏe, có thể học lại một vấn đề khó nhiều lần.
- Đào tạo bám sát các yêu cầu và sở thích cá nhân: Học viên có thể lựa chọn các chủ đề mình mong muốn và lướt qua các chủ đề mình không quan tâm.
- Đào tạo phù hợp với các kế hoạch bận rộn, bất thường: e-learning có thể diễn ra mọi nơi mà máy tính có thể kết nối vào Internet.

III. KẾT LUẬN

Trên đây là các trình bày cơ bản về elearning, elearning là một công nghệ tào đạo tất yếu của thế kỷ này, tuy nhiên elearning không thể thay thế được cách đào tạo truyền thống, bởi vì elearning thuần túy sẽ không phải là một giải pháp hoàn hảo. Theo tôi khi tổ chức triển khai công nghệ elearning ta cần kết hợp cả elearning và học tập truyền thống trong một mô hình thống nhất. Cụ thể ta cần kết hợp các giải pháp:

+ Kết hợp học tập trực tuyến, học tập ngoại tuyến

+ Cung cấp nhiều định dạng bài học khác nhau (giấy, điện tử)

+ Kết hợp học tập chính quy và không chính quy: Tức là kết hợp việc học tập theo mô hình truyền thống có giáo viên hướng dẫn, và học theo một chủ đề xác định trước và phương pháp học tập không dựa theo một chương trình xác định trước.

+ Kết hợp học đồng bộ và không đồng bộ: Tức là phải kết hợp giữa cách học trực tuyến theo mô hình thời gian thực với các công cụ hỗ trợ như Video/audio conferencing, chat room,... và cách học tập không theo thời gian thực với các công cụ hỗ trợ như mạng internet, email,...

Khó khăn lớn nhất hiện nay ở các trường học vẫn là điều kiện trang thiết bị nghe nhìn, phương tiện dạy học, mạng máy tính tốc độ cao, trình độ công nghệ thông tin của giáo viên và học viên. Để áp dụng thành công công nghệ e-learning thì đòi hỏi phải có mạng máy tính tốc độ cao tại các trường học, phải trang bị cho đội ngũ giảng viên các kiến thức cơ bản về IT (không chuyên sâu) như cách khai thác, sử dụng mạng internet, cách tạo bài giảng điện tử, quản trị nội dung môn học qua mạng,... và cũng đồng thời phải trang bị cho sinh viên các kỹ năng cơ bản về khai thác sử dụng mạng internet, sử dụng các phần mềm dạy học trực tuyến.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1]. Đỗ Thị Thanh Thiên. *Công nghệ Thông tin và thiết bị dạy học hiện đại với đổi mới phương pháp dạy học*, <http://edu.net.vn>.

[2]. Nguyễn Xuân Lạc. *Bài giảng công nghệ dạy học, dùng cho học viên cao học*, Trường Đại học Bách khoa Hà Nội, 2005.

[3] Mạng giáo dục Việt Nam <http://edu.net.vn>